мільярдів гривень дозволяють їм обрати оплату єдиного податку 3-ї групи. Ця система має наступні особливості: ставка податку складає 2% від доходу, замість 18% податку на прибуток. Не застосовується ПДВ (20%) на операції, проведені на території України. Відсутні обмеження на кількість працівників. Крім того, внесені зміни передбачають призупинення строків, визначених Податковим Кодексом, на період введення воєнного стану [3].

В умовах воєнного стану, вітчизняний бізнес в Україні зазнав значних випробувань. Адаптація до нових реалій стала ключовим фактором виживання для багатьох підприємств. Зміни в процедурі кредитування, галузева трансформація, а також нові законодавчі ініціативи стали важливими інструментами, які допомогли бізнесу пристосуватися до викликів воєнного часу. Однак, незважаючи на всі виклики, бізнес продовжує функціонувати, адаптуючись та шукаючи нові можливості. Це свідчить про високу стійкість та гнучкість українського бізнесу, а також про його важливу роль у забезпеченні економічної стабільності країни.

Список літератури

1. Бізнес залишається в Україні та відновлюється — 88% компаній працюють частково або повністю у довоєнному режимі, ще 4% розпочали новий бізнес URL: https://marketer.ua/ua/the-business-remains-in-ukraine-and-is-being-restored/ (дата звернення 10.05.2024)
2. Український бізнес під час війни: реальна аналітика та перспективи на майбутнє у 2024 році URL: https://finstream.ua/ukrayinskyj-biznes-pid-chas-vijny-analityka/ (дата звернення 10.05.2024)
3. Бізнес у воєнний час: як змінилося законодавство URL: https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/28/684801/ (дата звернення 10.05.2024)

УДК 3658.6

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

С. Щербина, група МЕ-20
О. Сторожук, канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Підприємства, які здійснюють свою діяльність у сфері автомобільних транспортних перевезень, відіграють важливу роль у національній економіці України, сплачуючи податки та створюючи робочі місця [1]. Але окрім зазначеного, підприємства автомобільного транспорту реалізують логістичну підтримку промисловості, сільського господарства та будівельної галузі, сприяють економічній інтеграції регіонів України, підтримують розвиток малого та середнього бізнесу, сприяють зовнішньоторговельним операціям.

Підкреслимо, що стратегії розвитку транспортного підприємства у мирний та воєнний часи набувають різних акцентів [2; 3; 6]. У мирний час підприємство орієнтується на розвиток, інновації та оптимізацію, у воєнний час пріоритетами є безпека, гнучкість та виживання. Тому важливо мати план дій, що враховує ці відмінності та дозволяє швидко адаптуватися до реалій. У вигляді таблиці 1 нами показані відмінні риси таких стратегій.

Таблиця 1 – Відмінності в стратегіях розвитку транспортного підприємства у мирний час і у воєнний час

Категорія	Стратегії у мирний час	Стратегії у воєнний час
Диверсифікація послуг	Розширення спектру послуг (логістичні, митні послуги тощо)	Впровадження спеціалізованих послуг для забезпечення безпеки та швидкості перевезень

Оптимізація операцій	Впровадження сучасних технологій (TMS, ERP-систем)	Гнучке планування маршрутів та графіків перевезень
Інвестиції в інфраструктуру	Модернізація та розширення автопарку, будівництво складів	Забезпечення безпеки автопарку, використання альтернативних видів транспорту
Покращення якості обслуговування клієнтів	Запровадження програм лояльності, систем відстеження вантажів	Залучення державної підтримки, волонтерська діяльність та співпраця з військовими
Пошук нових ринків та партнерств	Розширення географії діяльності, створення стратегічних партнерств	Забезпечення стійкості ланцюгів постачання, побудова резервних каналів постачання
Безпека та захист	Фізична безпека території підприємства та автопарку, захист життя і здоров'я водіїв	Забезпечення безпеки перевезень, використання безпечних маршрутів
Кризове управління та антикризові плани	Управління ризиками, розробка антикризових планів	Розробка та впровадження антикризових планів, навчання персоналу діям у надзвичайних ситуаціях
Комунікація та підтримка персоналу	Покращення комунікацій із замовниками послуг	Постійна комунікація з працівниками, забезпечення психологічної підтримки

Джерело: розробка авторів

Особливу увагу, на наш погляд, також варто звернути на відносини персоналу з керівництвом. Вони особливо важливі у воєнний час, коли стрес, тривожність та невизначеність значно зростають. Для транспортного підприємства важливо створити систему підтримки та ефективної взаємодії і спілкування між працівниками та керівництвом [4; 5]. Щоденні або щотижневі зустрічі допоможуть тримати працівників в курсі поточних завдань та змін. Призначення менеджера або наставника для кожного нового співробітника, який допоможе з адаптацією та відповість на всі питання є також дієвим інструментом стратегії управління персоналом. Створення гарячої лінії або чату підтримки, куди працівники можуть звернутися в будь-який час, надання доступу до психологічної допомоги або консультацій, виділення ресурсів для забезпечення працівників необхідною робочою формою та засобами індивідуального захисту і залучення працівників до процесів прийняття рішень сприяє створенню стабільного робочого середовища, де кожен працівник буде почувати себе цінним та захищеним, що є критично важливим у воєнний час.

Отже, в умовах економічних спадів та складних часів для транспортного підприємства особливого значення набувають чітко окреслені цілі, структурований план дій і продумана бізнес-стратегія. Окрім досягнення нових економічних успіхів, для представників транспортного бізнесу вкрай важливо визначити перспективні напрямки розвитку, зберегти колектив, сформувати репутацію, імідж та авторитет підприємства серед споживачів транспортних послуг та конкурентів.

Список літератури

1. Ареф'єва, О. В., Сафонік, Н. П., & Дудік, А. О. (2023). Стратегічний аналіз розвитку транспортних підприємств в умовах інноваційних тенденцій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (7). https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-04-16

2. Довбня, С., & Пономаренко, Р. (2024). Розвиток функціонального підходу до стратегічного планування в умовах підвищеної мінливості та ризикованості зовнішнього середовища. Економіка та суспільство, (60). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-2

3. Ліпич, Л., Кушнір, М., & Хілуха, О. (2024). Бізнес-стратегії підприємств в умовах воєнної

економіки. Економіка та суспільство, (60). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-110
4. Нагірська Х. Методи утримання та мотивації персоналу під час війни. ULR: https://haski.ua/blog/robota-z-personalom-ta-yak-utrymuvaty-lyudej-pid-chas-vijny (дата звернення 20.05.2024 року)
5. Новітні технології управління персоналом : навч. посіб. / І. М. Сочинська-Сибірцева, О. В. Сторожук, А. О. Доренська ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2023. – 278 с. http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13256
6. Сторожук, О., Немченко, Т., Заярнюк, О. Ефективні бізнес-комунікації як стратегічна складова управління ризиками підприємства. Економіка та суспільство, 2023. № 58. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-5 (дата звернення: 20.05.2024).

УДК:621.9.048.4

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ УСТАНОВОК ДЛЯ РОД НА БАЗІ СВЕРДЛИЛЬНОГО ВЕРСТАТА

М. Бесцінний, група ПМ-23М2
В. Шмельов, канд. техн. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Широкого застосування в машинобудуванні набули процеси електроерозійної обробки, для виготовлення деталей складного контуру. Суттєвою перевагою процесів електроерозійної обробки, в порівнянні з процесами механічної обробки, є те, що для обробки матеріалів, які мають високу твердість (важкооброблюваних матеріалів), не потрібно застосовувати інструмент вищої твердості. При електроерозійній обробці видалення металу з поверхні заготовки здійснюється електричною дугою, що горить між електродом і заготовкою.

Одним із різновидів електроерозійної обробки є спосіб розмірної обробки електричною дугою (РОД) [1]. Однією з переваг способу РОД в порівнянні з іншими способами електроерозійної обробки (електроіскрова, електроімпульсна) є значно вища продуктивність обробки.

Обладнання для електроерозійної обробки в основному зустрічається на крупних підприємствах в наслідок того, що має досить високу вартість.

Для того, щоб мати можливість користуватись перевалами способу РОД в умовах одиничного виробництва та, наприклад, в ремонтних майстернях, розроблено електроерозійну головку для встановлення її на металорізальні верстати, що зазвичай вже є на таких підприємствах, до таких можна віднести свердлильні верстати. Для реалізації такої установка для РОД на базі свердлильного верстату в патрон свердлильного верстату закріплюють електроерозійну головку, для прокачування робочої рідини крізь міжелектродний зазор до електроерозійної головки під’єднуть станцію робочої рідини, що може бути реалізована у вигляді тумби під настільний свердлильний верстат, Для горіння електричної дуги до установки під’єднують джерело постійного струму (зварювальний апарат постійного струму) (рис. 1)

Рисунок 1 – Установка для РОД на базі свердлильного верстата